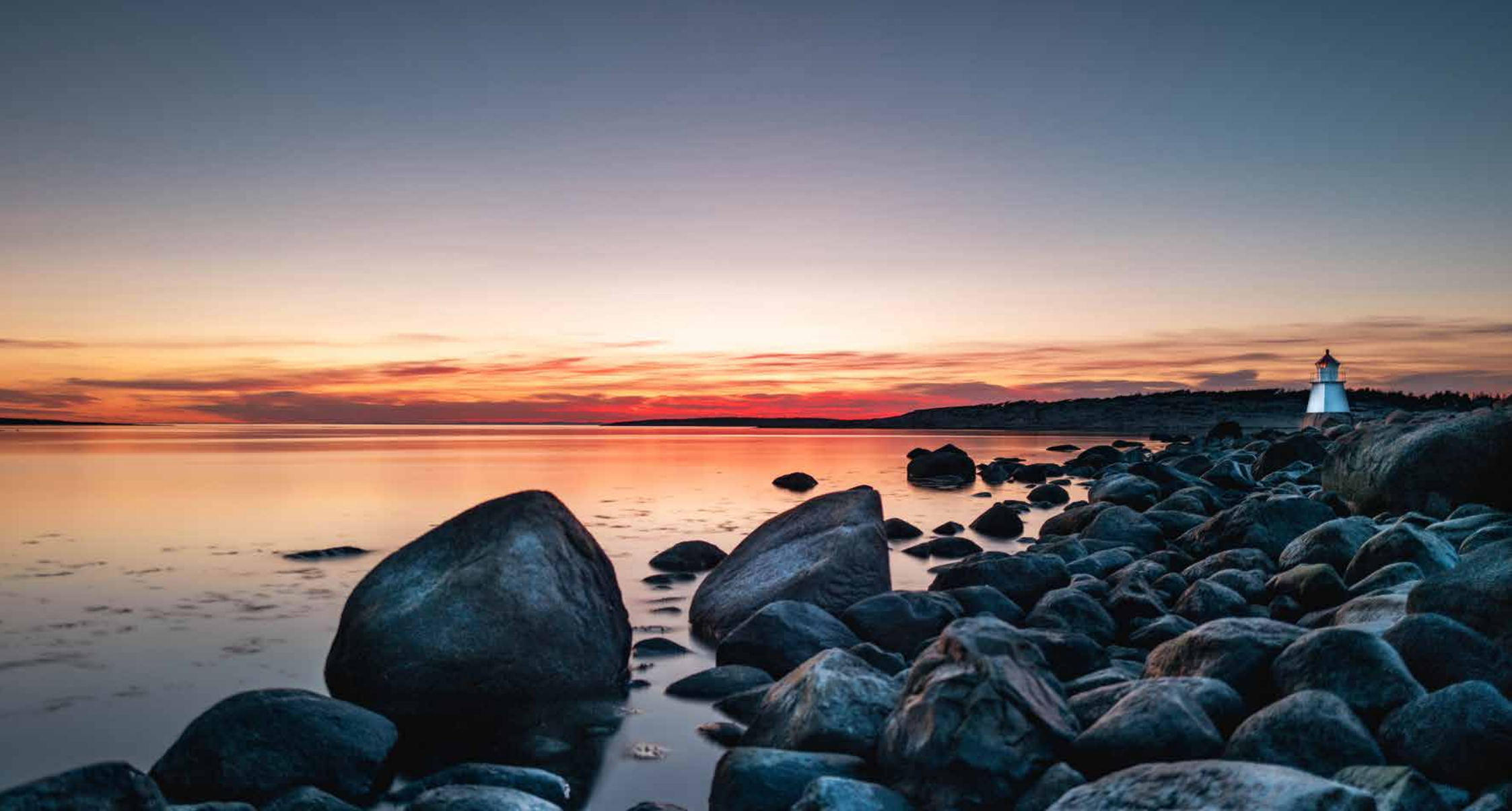

Hvaler
kommune

Hvaler
nasjonalparkkommune

Velkommen til Hvaler

– Hele året!

Hvaler - for mange det samme som hytteliv med sol, sommer og et yrende folkeliv. Sommer-Hvaler er vi veldig stolte av, men vi har mye mer å by på - hele året!

Vi er spesielt stolte av å ha Norges første marine Nasjonalpark, i Ytre Hvaler Nasjonalpark er du sikret en fantastisk opplevelse i møtet mellom hav og land. Du kan utforske den alene, eller besøke våre Besøkssentre på Skjærhalden og Storesand.

På Hvaler er vi nesten 5 000 fastboende, men har plass til flere. Vi har nye og moderne skoler, samlet i et flott skolemiljø på Asmaløy. Kultur og fritidstilbudene er mange, og våre lokale handels- og servicetilbud er nok langt flere enn innbyggertallet skulle tilsi. Så er vi da også minst 30 000 på øyene når solen skinner som best – ikke så rart det, med nesten 5 000 hytter er vi en av Norges største hyttekommuner.

Vi ønsker oss flere barnefamilier, og besøkende gjennom hele året. Det viser seg gjennom kommunale planer og vår satsing på Hvaler som en bærekraftig reiselivskommune. Sammen med næringsliv og lokalsamfunnet arbeider vi for flere arbeidsplasser i reiselivet, og vi legger til rette for nye boliger der folk vil bo.

Dette magasinet gir vi ut for å vise frem kommunen vår, og gi en liten smakebit av alt vi har å by på. Hvaler er øyer, svaberg, hav og rekefiske - men også trivelige innbyggere og deltidsboende, kulturliv, frivillighet og småbedrifter.

Velkommen til oss!

”

Naturen er grunnlaget for
det meste av næringsliv
og arbeidsplasser, og vi
er stolte av å være en
reiselivskommune, året rundt

– Mona Vauger, ordfører.

Hvaler
kommune

Naturopplevelser for alle

Er du glad i naturopplevelser og friluftsliv kan du utfolde deg på Hvaler. Øyene, skjærgården og havet byr på mange muligheter for store og små.

Padling og kyststier i skjærgården

Skjærgården på Hvaler regnes som en av landets beste og mest unike områder for padling. Med litt forberedelse kan du padle i skjærgården året rundt, med naturopplevelser du sent vil glemme. Kyststiene på Hvaler er merkede stier som går langs havet, over strand, fjell, sti og gjennom furuskog. Kyststiene byr på en flott vandring i vår fineste natur.

Kystleden og kystledhyttene

Kystleden er et flott tilbud for deg som søker friluftsliv langs kysten, og ønsker å oppleve skjærgården på en miljøvennlig måte. Du kan gå, sykle, ro eller padle og få enkel overnatting i en kystledhytte. Kystledhyttene danner et nettverk av overnattingssteder i skjærgården, og er en del av kystleden. Hyttene er ofte kulturhistoriske bygninger som fyr, naust eller sjøbuer, og forteller en spennende historie om tidligere tiders levd liv ved kysten. På Hvaler har vi hele åtte kystledhytter. Størrelsen på hyttene varierer fra to sengeplasser og oppover. Kystleden gir deg ekte og gode opplevelser med natur og friluftsliv, alene eller sammen med andre.

Vinteropplevelser

Naturen tar aldri pause på Hvaler, og vinteren kan være like fantastisk som en varm sommerdag. Frossen barmark og snødekte svaberg viser frem naturen i en annen klesdrakt. Pakk ryggsekken med termos og niste og bruk kyststien til Homlungen og Storesand, Ørekroken og Rødshue – eller til din egen litt hemmelige plass.

Kystmuseet Hvaler

Besøker du Kystmuseet på Nordgården en deilig sommerdag, så vil du oppleve en plass som innbyr til ro og gode opplevelser der du vandrer på tunet blant de gamle gårdsbygningene. Nordgården er en av mange gårder som opprinnelig var en plass under Dypedal. Fram til gården ble skilt ut som eget bruk på slutten av 1800-tallet drev folkene som bodde her kombinasjonsbruk; det ble drevet både jordbruk og fiske. Senere ble det etablert stenhoggervirksomhet her. I dag er gården sete for Kystmuseet, som er en avdeling under Østfoldmuseene.

Akerøy Fort

Akerøy fort ble etablert i 1664 som det sydligste utverket til Fredrikstad festning og var da kun en liten tømmerkanse. Fortet ble anlagt som forsvar mot svenske sjøstridskrefter og kapere og sikret dermed innseilingen til Fredrikstad. Det var general de Cicignon som i 1680 sørget for at fortet ble utvidet og at det fikk et kanontårn med tilhørende donjon omkring. I 1685 var Christian V på inspeksjon og dette førte til at ytre festningsmur ble bygget i 1740-årene. Akerøy Fort har aldri blitt angrepet, men var et tyngdepunkt i ytre Oslofjord og beskyttet uthavnen som blant annet Tordenskjold brukte flittig. Fortet er delvis restaurert og et populært besøksmål.

Arkimedesskruen og utkikkstårnet i Arekilen

I Arekilen finner du restene etter vindmølleanlegget som i 1916 ble bygget for å drenere våtmarksområdet for landbruksformål og hindre spredning av malaria. Vindmøllen drev en skrue, «Arkimedesskruen», som skulle «skru» vannet ut av tjernet ved utløpet i sør. Arkimedesskruen er i dag rekonstruert, og verdt et besøk i seg selv. I tillegg er det bygd et utsiktstårn i området, som er kjent for en særpreget flora og et rikt fugleliv.

Lossen

Det er nærmest umulig å vie oppmerksomhet til skipsvrak i Hvalerfarvannet uten å nevne fregatten Lossen. Skipsvraket ligger ved Vesterøy, og ble bygget av skipsbyggeren Harmen Thiessen van der Burg i 1684 på galeiverftet på Isegran i Fredrikstad. Lossen, som betyr «gaupen», gjorde seg etter hvert kjent som et raskt krigsskip med god bestykning. I Hvalersammenheng er skipet kjent for å ha forlist i det farlige farvannet utenfor Vesterøy, i en kraftig orkan på julaften i 1717. Kun 54 av i alt 109 mannskap ble reddet og overlevde forliset. Vraket av Lossen kan du se på Stolen, Vesterøy.

Frøkengården i Korshavn

Hvaler har mange historiske bygninger som forteller om levde liv på kysten. I Korshavn på Kirkøy ligger Frøkengården, et våningshus i klassisistisk stil fra 1786 med godt bevart interiør og hageanlegg. Eiendommen ligger skjermet innerst i Korshavn, men har visuell kontakt med vannet. Huset er en del av Hvalers kulturhistorie og forteller om jordbruk, skogbruk og sjømannsliv. På grunn av sin autenticitet vurderes den til å inneha stor grad av verneverdi. Frøkengården fungerer i dag som både museum og en arena for kulturarrangementer for besøkende, lokalbefolkning og turister på Hvaler.

Ytre Hvaler nasjonalpark

Velkommen inn

– på naturens premisser

Når du besøker nasjonalparken, er du naturens gjest, og har et ansvar for å ferdes mest mulig sporløst. Du er velkommen til å nyte et enkelt og lite tilrettelagt friluftsliv og oppleve Hvaler på naturens premisser.

Langsommere - dypere - mykere

Innfallspor

Informasjonspunkt, startpunkt og utkikkspunkt

En innfallspor er en åpen dør til naturen og reisen mot en naturopplevelse, som informerer om nasjonalparker og naturvern, og skaper forståelse for vern av sårbare naturtyper og arter. En innfallspor kan med andre ord være der du setter fra deg bilen og legger ut på tur, et informasjonspunkt eller utkikkspunkt.

Kuvauen

Kuvauen er en smal kile med flere små sandstrender godt beskyttet mot vinden. Innerst på østsiden av kilen har Riksantikvaren valgt å frede et idyllisk sjøbumiljø med båtfester og brygger som er ganske enestående i dagens Hvaler.

Guttormsvauen

Guttormsvauen er en av de mest attraktive utfartsområdene for friluftsliv på Vesterøy, Hvaler. Her vil utsikten, stranden og det omkringliggende landskapet bergta de fleste besøkende. Følg veien til Papperhavn, og på venstre side etter hvert finner du egen p-plass for turstien til Guttormsvauen.

Storesand

Idylliske Storesand ligger rett nord for Skjærhalden på Hvaler. Med en 500 meter lang sørvestvendt grunn sandstrand ligger Storesand perfekt plassert i Østfoldskjærgården. Her ligger Storesand Friluftshus, som inngår som en del av Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark og fungerer som en portal inn i naturen og er et møtepunkt for natur-, kultur og friluftsverdier.

Besøkssenteret på Skjærhalden og Storesand

– Opplevelser for store og små

Besøkssenteret tilbyr naturveiledning som er spesielt tilrettelagt for barnehager og skoler, har ulike arrangementer gjennom hele året – og rett og slett tar folket med ut i naturen.

Visste du at et av verdens største innenskjærs kaldtvanns korallrev er å finne i Ytre Hvaler nasjonalpark?

På Besøkssenteret kan du lære om naturen i nasjonalparken. Her finner du utstilling med tekst og bilder, eksempler på forekomster fra naturen i nasjonalparken og bildefremvisning på skjerm. For barna er det mange aktiviteter: Bli med på skattejakt, ta detektivrunden, forsk og opplev sanseboksene, lag en tegning og mye mer.

I Lilleputtsenteret i havnen finnes det også et utendørs akvarium som gir et lite innblikk i livet under havoverflaten.

På Storesand kan du bli med på å utforske i vannkanten og lære mer om hva som finnes i strandsonen.

Vi ønsker velkommen til våre innfallspor og besøkssenter på Hvaler, hele året!

Kontakt besøkssenteret

Telefon: 404 42 887

E-post: besokssenter@hvaler.kommune.no

”

Vi ble tatt svært godt imot av gode naboer i gata og lokalbefolkningen, og vi trives veldig godt her på Hvaler.

Familieidyll på Hvaler

Familien Hermansen/Stensrud på seks, bestående av mor Hanne, far Øyvind og fire gutter, Snorre, Njord, Skjalg og Gard, bodde i Åsgreina, Nannestad. Her vurderte familien å bygge hus i 2019, men tilfeldighetene gjorde at de kom over et hus til salgs på Hvaler. Familien forelsket seg både i boligen og omgivelsene med det samme, og tenkte at en slik sjanse får man kun en gang i livet. Ingen i familien hadde tidligere tilknytning til Hvaler, men pusten ble tatt ifra dem når de så utsikten fra balkongen på det som kunne bli det nye huset deres.

Noen ganger handler det bare om å hoppe ut i det, gripe sjansen og tørre å følge drømmene sine. Familien Stensrud sa opp jobber og flyttet til Hvaler sommeren 2020.

Vi ble tatt svært godt imot av gode naboer i gata, som hjalp oss i forbindelse med båt, sightseeing og å bli kjent i kommunen. Alt har egentlig gått på skinner, vi har begge fått jobb i kommunen, og de yngste guttene går på Hvaler barne- og ungdomsskole, mens de eldste har begynt på videregående skoler i Fredrikstad, som kun er en kort kjøretur unna.

Både mor og far er glade i naturen, og guttene har gjennom oppveksten vært med på utallige turer i skog og mark. Å flytte til de naturskjønne omgivelser falt dermed meget naturlig. Gutta i familien har nå en sterk

interesse for gaming, og med Østfolds kuleste LAN-party, LANmine, som arrangeres to ganger i året, vinter og høst på Hvaler, så har gutta funnet seg godt til rette med både nye venner og aktiviteter.

Familien, inkludert de tre kattene Frøya, Findus og Bagheera, har nå slått seg til ro på Hvaler og ønsker flere barnefamilier velkomne hit.

Mulighetene er mange, folkene er herlige, og det skjer noe her hele året.

Et rikt kulturliv

Kulturtilbudet på Hvaler er spennende og variert. En kort reise fra Oslo kan du oppleve et hav av unike kulturopplevelser – hele året!

Biblioteket finner du i kommunesenteret Skjærhalden. Hvalerhallen på Asmaløy er en stor og flott idrettshall som har rom for alle typer sport.

Kultur er limet mellom skole og fritid, generasjoner og grendelag, frivillig kulturliv og kommunal virksomhet og lokalbefolkning og tilflyttere. Mangfoldet i kulturlivet – kor, korps, band, kulturskolen, fritidsklubben, idretter, kunst, friluftsliv og mye mer, utvikler dyktige og modige mennesker som gir næring til et fordomsfritt og livskraftig lokalmiljø.

Kulturopplevelsene på Hvaler er med andre ord mange, og kan være alt fra quiz på puben, kirkekonserter, musikk og teater i Brottet og på andre arenaer, konserter på plenen på Gjestgiveriet eller på en av kommunens kulturscener med mere.

Hold deg oppdatert på alt som skjer på Hvaler i kulturkalenderen.

Trygg oppvekst

Hvaler er en trygg og god kommune å vokse opp i. Barn og unge på Hvaler skal oppleve at de mestrer og at de får nye utfordringer i lek og læring. Vårt mål for barnehage, skole og utdanning er å skape en kultur for inkludering og mestring. På Hvaler har vi tre kommunale og en privat barnehage – med høy faglig kvalitet og fokus på det nære, naturen og Hvaler

I august 2021 åpnet den nye barne- og ungdomsskolen i nye, og flotte lokaler på Asmaløy. Skolen er Hvalers eneste skole med ca. 430 elever fra 1. til 10. trinn.

Skolens visjon er å skape en skole der alle opplever inkludering og mestring når vi samarbeider om å løse kjente og ukjente utfordringer. Vi er et samlet skole-, kultur- og idrettstilbud for elevene våre, og tilbyr mat i skolehverdagen, på SFO og i overgangen fra skole til idrett- og kulturtilbud.

Vår organisering gir mulighet for sosialt samvær for alle i tilknytning til skoledagen.

Vi ønsker alle velkommen til Hvaler.

*Skolesangen: Jeg er fra Hvaler.
Tekst og melodi. Øystein M. Lande*

”

**Midt i sol og hav og strand
Langt sørøst i Norges land
Ligger Hvaler hvor jeg bor
Hvor min kunnskap vokser
stor**

**Jeg vil skape, leke, lære
Jeg vil tilgi, forske, være
En som gir i stort og smått
Så vi har det trygt og godt
Du kan være den du er
Her hos oss**

Hvaler
kommune

Hvaler
nasjonalparkkommune

Et levende næringsliv – året rundt

Næringslivet på Hvaler er i stor grad koblet tett på Kommunen som reiselivskommune. Med om lag 30 000 mennesker på øyene i de mest folkerike periodene på året, har kommunen langt flere handels- og servicetilbud enn det innbyggertallet skulle tilsi.

I tillegg til restauranter, handel, gallerier med mere har kommunen mange næringsdrivende også innenfor bygg og anlegg, marinaanlegg og salg og service av båter. Det mer tradisjonelle næringslivet som fiskeri og landbruk lever godt – og på Hvaler er vi ekstra stolt av å ha en av Østlandets største fiskerihavner i Utgårdskilen på Vesterøy. Vi er også stolt av landbruket vårt, der det i dag satses friskt av flere produsenter innenfor bær, frukt, grønnsaker, saft og sider.

Rehabilitering • Nybygg • Tilbygg

Skjærhalden Bygg AS

– kvalitet i fokus

Tlf. 90 86 69 87 • www.skjaerhaldenbygg.no

Næringslivet på Hvaler er generelt i god vekst, og kommunen har i dag flere arbeidsplasser innenfor privat virksomhet enn i det kommunale. Økende besøkstall til kommunen hvert eneste år gir investeringslyst og utviklingsmuligheter. Noe vi ønsker velkommen og støtter opp under gjennom vår reiselivsstrategi «Hvaler hele året» og et eget destinasjonsråd for Hvaler. Kommunen samarbeider godt med Hvaler Næringsforening og har et eget næringsfond for å stimulere til etablering og utvikling.

Du er mer enn velkommen til å kontakte kommunen for mer informasjon om næringslivet, og mulighetene for utvikling eller etablering i kommunen.

RESTAURANT & BAR

www.bigfishcafe.no

Fiskebutikk på Skjærhalden

www.hvalerfisk.no

Kommer du på besøk?

Det er enkelt å besøke oss på Hvaler. Reiser du kollektivt er det bussavgang hver time mellom Oslo og Skjærhalden, og det er jevnlig bussavganger fra Fredrikstad.

Reisen med buss eller bil er en opplevelse i seg selv når Hvaler tar deg imot ved Puttesund – himmelen, havet og det lave kystlandskapet er slående vakkert!

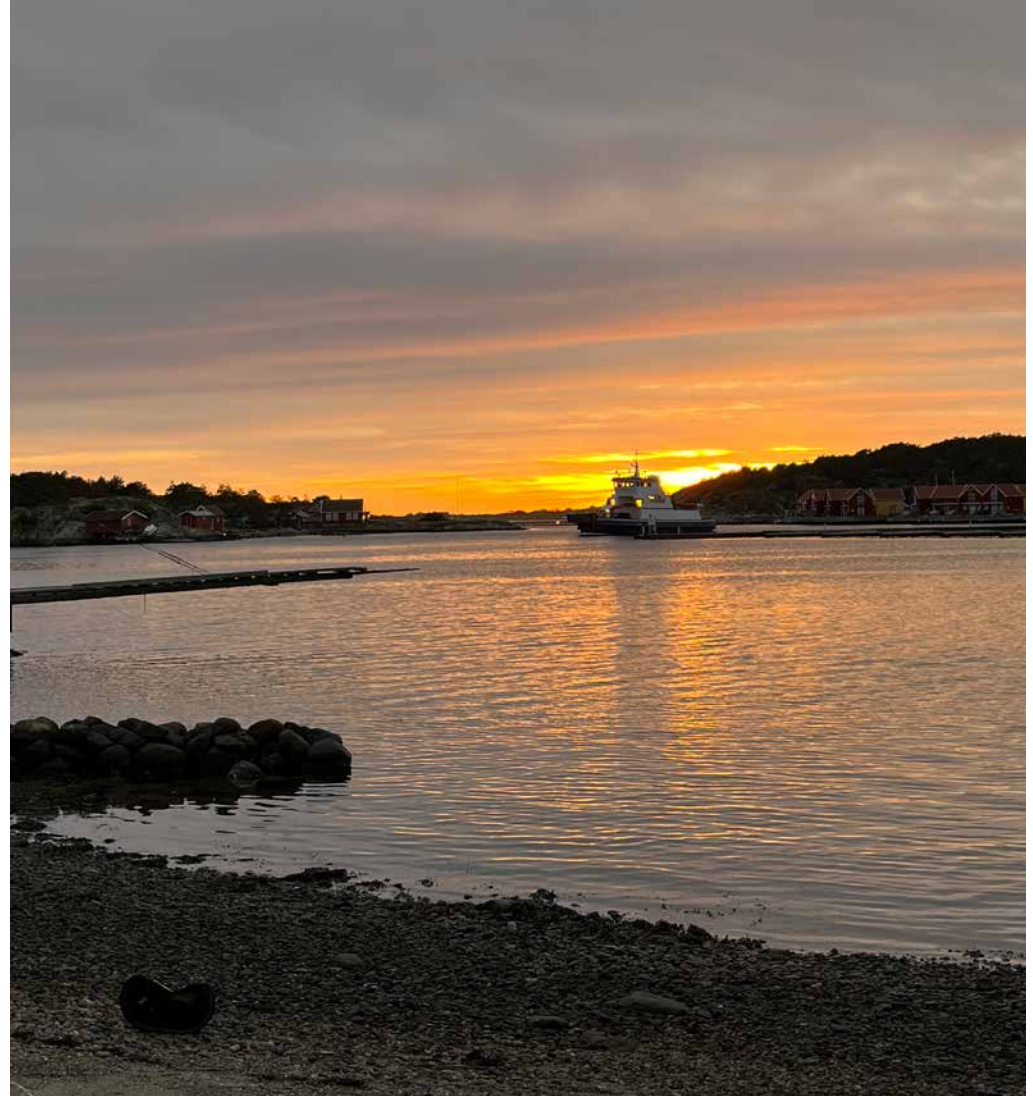
Våre «Østre Øyer» har ikke fast vegforbindelse, men det er hyppige avganger med Hvalerferga fra Skjærhalden – og «øyhopping» med ferga er blitt et populært tilbud. Fra Skjærhalden kan du også reise med passasjerbåt til Strømstad, om du har lyst på en liten utenlandstur.

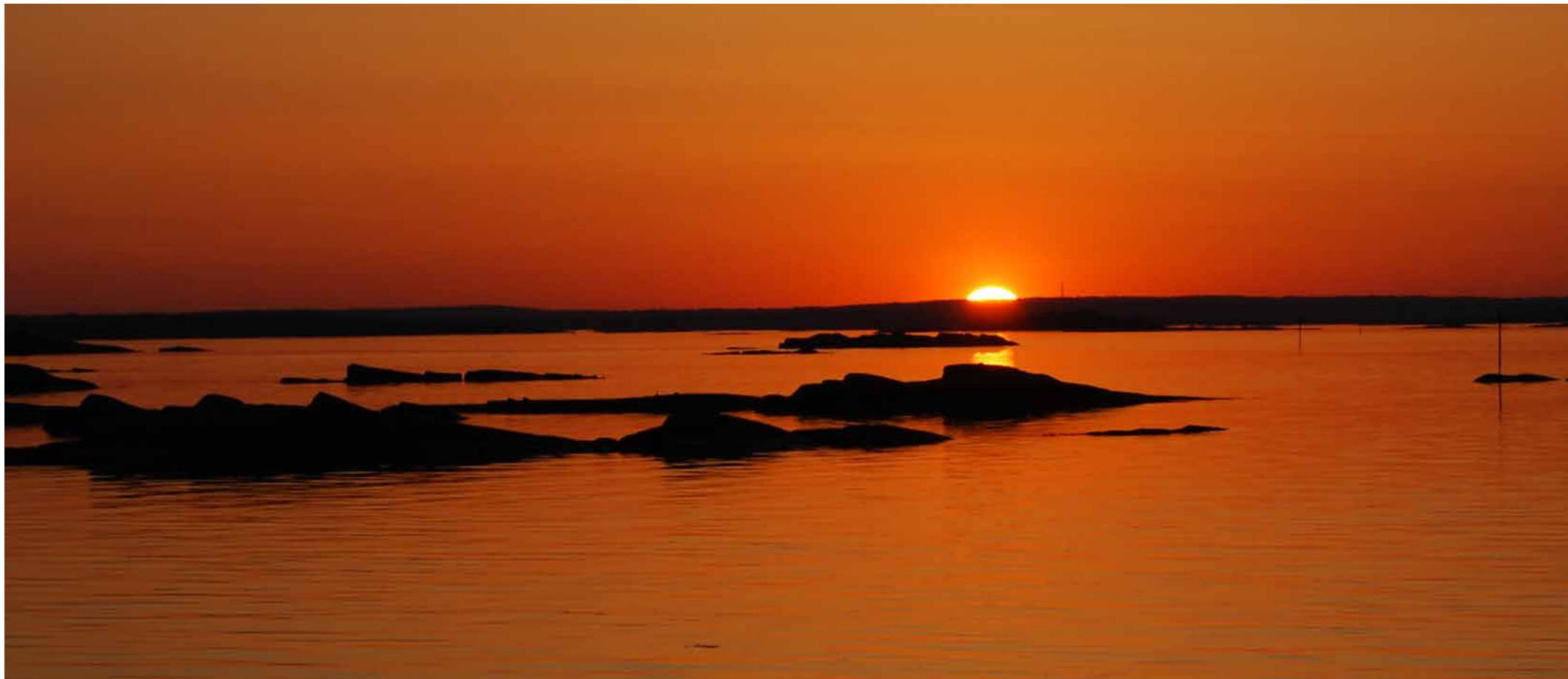

Hvaler
kommune

Hvaler
nasjonalparkkommune

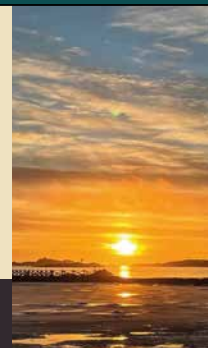
Besøk Søndre Sandøy og Café Oline

Med et bredt spekter av musikk og kulturaktiviteter er Oline en samlingsplass for store og små.

Nyt et godt måltid og opplev magiske musikkøyeblikk i vakker skjærgårdsidyll.

Velkommen ut !

Tlf: 48326666 | **Epost:** post@cafeoline.no | www.cafeoline.no

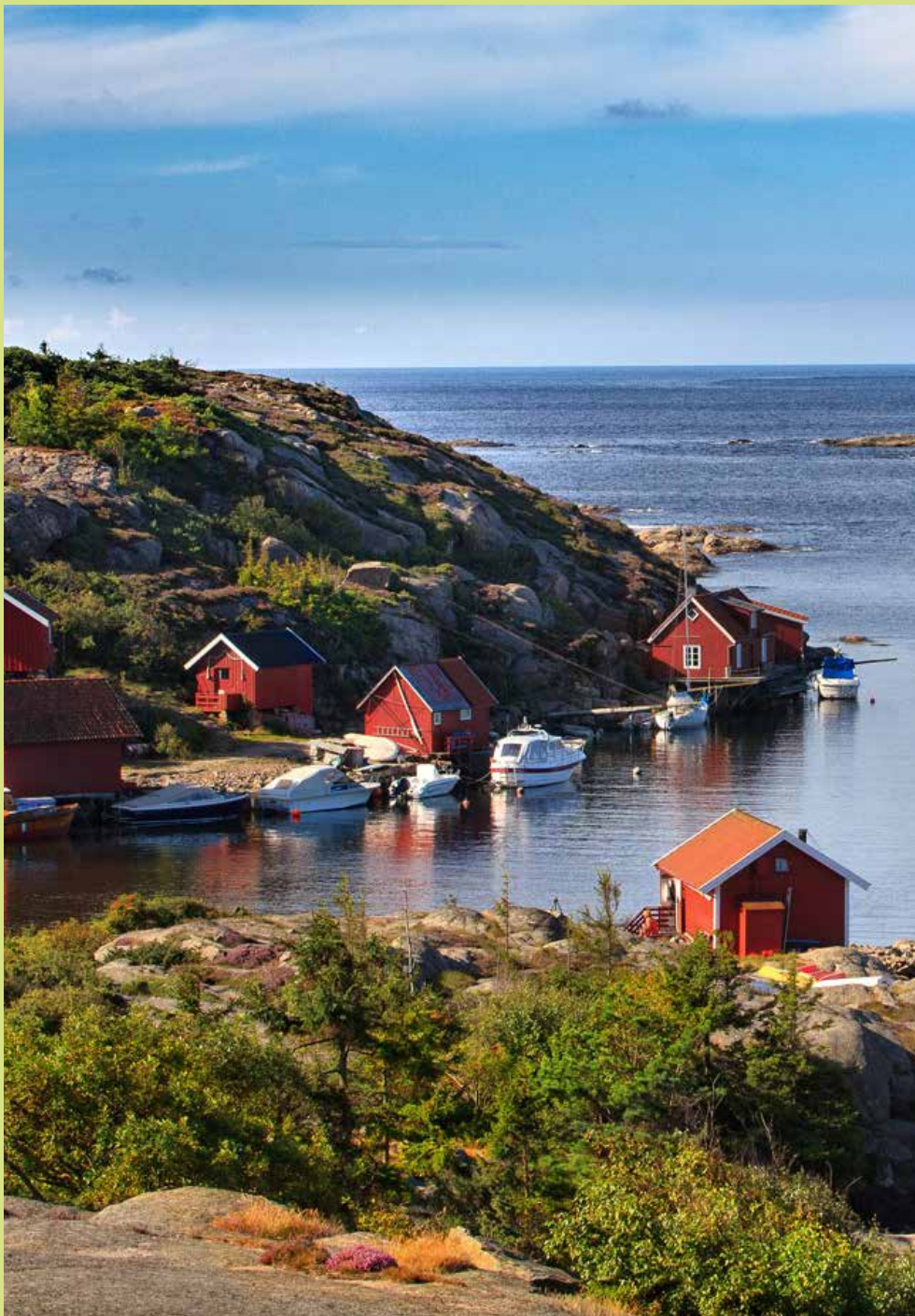

Et godt møtested

Ønsker du å samle flokken din i rolige omgivelser omgitt av hav, skog og åpne enger kan dette være stedet du leter etter.

Overnatt i hytter på bryggekannten eller i boenheter i nærheten og spis godt på Café Oline.

2 timer fra Oslo, 45 min. fra Fredrikstad. 18 avganger med ferge fra Skjærhalden.

DIN RØRLEgger PÅ HVALER

- Alt i rørleggerarbeid for hus og hytte
- Totalrenovering av bad
- Salg av sanitær, og baderomsutstyr
- Gulvvarme og varmepumpe
- salg og transport av jord, naturstein, singel og grus for utemiljø

Vi utfører også utvendig rørlegger- og gravearbeid.

VB

Kirkøy VVS

Andre - tlf. 900 50 102

Vidar - tlf. 900 50 103

Edholmen 2, 1680 Skjærhalden

E-post: vidar@kirkoyvvs.no

www.kirkoyvvs.no

Hvaler Tak & Membran AS

Tlf. 902 30 240 • E-post: thomas@hvalertak.no

Prosjekt på gang?
Vi hjelper deg

Bygger'n Hvaler
Nordre Skjelsbu 4
1684 Vesterøy
Telefon: 69 37 63 82
Mail: info@hvaler.byggern.no

HVALER BYGG

ENTREPRENØR AS

NYBYGG – TILBYGG – RESTAURERING

Telefon: 69 37 67 92 | www.hvalerbygg.no

Takk til våre
samarbeidspartnere!

Hos oss finner alltid kvalitetsprodukter til gode priser. Trenger du tips og råd om hvilke produkter du skal velge eller hvordan du skal gå frem for å lykkes med prosjektet ditt?

Kom innom så hjelper vi deg!

BYGGER'N
Hvaler

Hvaler rådhus og servicetorg

Åpningstider: mandag – fredag kl 09 –15.

Post- og besøksadresse:

Hvaler kommune

Storveien 32

1680 Skjærhalden

Telefon: 69 37 50 00

E-post: postmottak@hvaler.kommune.no

Les brosjyren vår digitalt her:

Hvaler
kommune

Hvaler
nasjonalparkkommune

Besøkssenter Ytre Hvaler nasjonalpark

Tlf. 404 42 887

besokssenter@hvaler.kommune.no